

MELD JE AAN

EN MAAK KANS
OP EEN EXCLUSIEF
EOS-POLO SHIRT

NU EVEN NIET!!! (- werken)
DE GROETEN!!!! (- uit ZANDvoort)

WORKSHOP
Je eigen ansichtkaart

PORTFOLIO
OEROL

PORTFOLIO
Fotovakschool

REVIEW
Powershot D10

MELD JE AAN

en maak kans* op een speciaal voor **EOSzine** ontworpen

Canon EOS-polo

en win** een boekenpakket van Van Duuren Media

- * Deze maand verloten we onder ALLE aangemelde EOSziners 10 exclusieve Canon EOS-polo's.
- ** De tien winnaars mogen een foto insturen, waarin hun polo op een originele manier centraal staat. De winnaar hiervan ontvangt een boekenpakket van **Van Duuren Media** en zijn/haar foto wordt gepubliceerd in EOSzine.

De winnaars van de polo's krijgen automatisch via e-mail bericht met daarbij tevens de voorwaarden voor deelname aan de fotowedstrijd. Trekking: 12 augustus. Over de uitslag kan niet worden gecorrespondeerd.

10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1.....

Ben jij ook al aan het aftellen of staan de koffers al gepakt? In het noorden van het land begint de schoolvakantie 3 juli. De rest moet nog even wachten, maar over drie weken kan iedereen met volle teugen genieten van een welverdiende vakantie. De camera kan dan 'uit het vet' en met de zonnige onderwerpen in deze EOSzine wordt het maken van goede en leuke foto's nog eenvoudiger.

In de vorige EOSzine hadden we beloofd dit nummer een interview te publiceren met Frans Bauer. Helaas. Frans heeft het druk en dat is te begrijpen. Hij is namelijk nog niet zo lang geleden voor de vierde keer vader geworden, je ziet hem bijna dagelijks op televisie en hij 'klust' nog wat bij als acteur in de rol van de kapitein van de Pakjesboot van Sinterklaas. Maar we geven niet op, dus in een van de volgende EOSzines komt hij toch nog een keer aan het woord. Als 'stand-in' hebben we een presentatie van de Fotovakschool geplaatst en dat is in fotografisch opzicht veel interessanter.

Ondanks alle drukte is er toch altijd nog even tijd voor enig vertier. Net als de vorige maand, was het ook deze keer weer vroeg dag. Letterlijk, want een ochtendvaart met een luchtballon begint bij zonsopkomst en dat is op 28 juni omstreeks 5.15u. Elke vroege minuut wordt echter beloond met prachtige uitzichten en een onbeschrijflijke rust. Hierboven zie je daarvan een korte fotoimpressie.

Veel leesplezier, Pieter Dhaeze

P.S. Het verloten van de EOS-polo's levert veel vragen op of dit unieke kledingstuk ook te koop is. Hoewel dit in beginsel niet de bedoeling is en we er ook administratief niet op zijn ingericht, willen we een dergelijk verzoek toch in overweging nemen. Dus ben jij geïnteresseerd in een polo, sweater, baseball cap of fotovest, laat het ons dan geheel vrijblijvend weten op kleding@eoszine.nl. Bij voldoende belangstelling zullen we de mogelijkheden gaan onderzoeken.

In dit nummer

PORTFOLIO | OEROL (Wijgert-Jan van As)

Wijgert-Jan van As is de eerste EOSziner die ons op eigen initiatief verrast met een leuke reportage van zijn verblijf op OEROL. Dit jaarlijks terugkerende culturele fenomeen op Terschelling heeft een hoge mate van fotogeniekheid en Wijgert-Jan laat ons met zijn foto's daar deelgenoot van zijn. Dus veel kijkplezier.

8

EDUCATIEF | Scherpstellen

Iedereen maakt wel eens een onscherpe foto. En wat doe je daar dan mee? Inderdaad. De prullenbak in, want een echt onscherpe foto is ook in Photoshop niet meer te redden. Goed scherpstellen is dus een vereiste voor een geslaagde opname. Als eerste artikel in een korte reeks alles over scherpstellen. Het principe en de (on)mogelijkheden van de autofocus (AF).

10

REVIEW | Powershot D10

Als het tropisch heet is, zoals bij de productie van deze EOSzine, dan is elke vorm van verkoeling welkom. In dat kader ontvingen we van Canon de Powershot D10, een futuristische en coole onderwatercamera. Ze waren alleen vergeten er een snorkelvakantie op Aruba bij te leveren ;-). Dus zijn we met deze camera maar een fontein ingedoken. Ook lekker koel.

12

Nederlandse Fotovakschool

- Amsterdam
- Apeldoorn
- Boxtel
- Den Haag
- Rotterdam
- Venlo

www.fotovakschool.nl

PORTFOLIO | Fotovakschool

Van je hobby je beroep maken. Dat doe je als EOS-fotograaf niet door een 1Ds mkIII te kopen en een advertentie te plaatsen in het regionale huis-aan-huis-krantje. Wil je met een goed fundament je boterham verdienen met fotografie, dan is het raadzaam om eens de mogelijkheden van een gedegen opleiding te onderzoeken. De Fotovakschool is 'the place to be'.

16

EDUCATIEF | Pola- en gradfilter

Weinig licht is voor veel fotografen een kwelling. Veel licht kan dat echter ook zijn. Zeker als je een landschap fotografeert kan het hoge contrast de belichting behoorlijk bemoeilijken. Zonder meteen naar Photoshop te grijpen proberen we die belichting de baas te blijven met twee simpele, maar soms vergeten, accessoires: een circulair polarisatiefilter en een grijsverloopfilter. Zie het effect met je eigen ogen.

18

EDUCATIEF | Invulflits en reflector

Weinig licht is voor veel fotografen een kwelling. Veel licht kan dat echter ook zijn. Nee, we vervallen niet in herhaling, want er zijn nog meer hulpmiddelen die redding kunnen brengen bij harde schaduwen en felle hooglichten. Daarom gaan we flitsen in de volle zon en gebruiken we alu-folie of wit karton om een portret netjes in te vullen met zacht licht. Eenvoudig, doch doeltreffend.

20

REVIEW | Camcorder LEGRIA FS20

Hoewel je met diverse EOS-camera's al kunt filmen, blijft een gewone camcorder nog steeds veel handiger in gebruik. Iedereen denkt dan aan HD, maar als je je video wilt monteren en via DVD of internet bekijkt, dan is een SD-camera een zeer goed alternatief. Wij hebben de LEGRIA FS20 getest. Ze is niet groter dan een WC-rolletje en vindt dus eenvoudig een plaatsje in onze vakantiefototas.

24

WORKSHOP | Maak je eigen ansichtkaart

“Met een kaartje zeg je meer” en in het digitale tijdperk is een ansichtkaart toch nog altijd leuk om te versturen en te ontvangen. Daar kan een sms'je niet tegenop. Zeker niet als je met een SELPHY-printer je eigen vakantiekaart hebt gemaakt. Snel, gemakkelijk, origineel en voordelig. Wat wil je nog meer? Nou, een SELPHY-printer!

34

Verder: nieuws **6** • review PIXMA Pro 9500/9000 mkII **26** • workshop PSE7 **32**
• service **36** • oproep **37**

Volgende keer o.a.: alles over fotoboeken en digitale fotolijstjes (en Frans Bauer??)

Leuk om te weten

Canon is een dynamisch bedrijf. Niet alleen in Nederland, maar ook wereldwijd. Er gebeurt dus van alles, maar veel van dat nieuws haalt het journaal niet en lees je ook niet in de krant. Uit een lange lijst van persberichten en nieuws-items hebben wij daarom voor jou enkele leuke wetenswaardigheden geselecteerd.

you can
Canon

Je eigen SELPHY uitproberen

Canon start een nieuwe SELPHY promotie. Wie in de periode van 25 juni 2009 en 31 december 2009 een SELPHY Compact Photo Printer koopt, kan deze 30 dagen vrijblijvend uitproberen. Mocht de SELPHY printer niet aan je verwachtingen voldoen, dan kan deze teruggestuurd worden en krijgt men het aankoopbedrag teruggestort. De actie is geldig op het gehele SELPHY assortiment.

Thuis, op vakantie of op een feestje foto's maken en direct printen? SELPHY Compact Photo Printers geven je de vrijheid om waar en wanneer je maar wilt prachtige foto's te printen van dierbare momenten. Produceer professionele prints met fotolabkwaliteit rechtstreeks vanaf je compatibele camera, geheugenkaart of mobiele telefoon. De dye-sublimation print-technologie geeft elke foto natuurlijke kleuren en voorziet de print van een duurzame bescherm laag. Met het Canon KP-36IP Fotopapier van 10x15 cm print je direct een persoonlijke ansichtkaart. Afhankelijk van het type SELPHY printer kun je ook pasfoto's, fotostickers en panoramafoto's printen, de foto's eerst op de printer bewerken of voorzien van spraakballonnen of filtereffecten met de Creative Print optie. Meer informatie en actievoorwaarden kun je vinden op www.canon.nl/promoties.

EOS-workshop actie

De uiterst succesvolle EOS-workshop actie van Canon wordt wegens overweldigend succes verlengd voor de EOS 1000D en de EOS 450D tot en met 31 december 2009. Nieuw is de workshop voor de EOS 500D. Bij aankoop van een EOS 500D tussen 1 juli 2009 en 31 december 2009, kan de consument zich aanmelden voor een Workshop Digitale Fotografie voor € 35,- *. (normale prijs €165). De EOS 500D workshop is een nieuwe module waarin ook ruime aandacht besteed zal gaan worden aan de Full HD Video mogelijkheden.

Hans Smittenaar, Marketing Director Canon Consumer Imaging: "We kunnen heel trots zijn op deze zeer succesvolle promotie, omdat inmiddels al meer dan 17.500 blije consumenten de workshop hebben gevolgd. De kwaliteit van de fotografie in Nederland is aan het toenemen dankzij Canon!" De workshops worden georganiseerd in samenwerking met het Nederlands Instituut voor Digitale Fotografie (NIDF).

De Feiten op een rijtje:

- Inmiddels zijn er al 17500 deelnemers geregistreerd voor de EOS workshops
- Workshopactie EOS 1000D en EOS 450D verlengd t/m 30 december 2009
- Workshopactie uitgebreid met de EOS 500

Canon workshop 'Kijken naar Licht'

Af en toe nodigt Canon Professional Service amateurfotografen uit zich in te schrijven voor een workshop gegeven door een professioneel fotograaf. De database die we voor de uitnodigingen hanteren is de "You Connect Database". Uit meest creatiefste aanmeldingen worden ongeveer 20 mensen geselecteerd om deel te nemen. Op vrijdag 12 juni 2009 toverde Canon een vergaderruimte op de bovenste verdieping van het Canon gebouw om tot daglichtstudio!

Op deze mooie zonnige dag nam professional Chris Hoefsmit de geselecteerde EOS bezitters mee in de wereld van 'het kijken naar licht'. "Ik leg uit wat licht doet met portretfotografie en laat verschillende manieren van licht zien. Vaak kan iemand met een paar eenvoudige dingen al betere foto's maken. Ik heb zelf ook geen uitgebreide flitsinstallatie bij me, want dat hebben de mensen thuis ook niet staan. Met een paar lampen kun je al zo veel bereiken!"

Canon Professional Services stelde verschillende (professionele) objectieven beschikbaar die enthousiast uitprobeerde werden. "Deze workshop is puur praktisch en zo informeel mogelijk! In iedereen schuilt een fotograaf, de een heeft er alleen meer oog voor dan de ander. Belangrijk is dat je basiskennis van fotografie bezit. Diafragma, sluitertijd, ISO moeten bekende termen zijn in theorie en gebruik. Maar eigenlijk vind ik 'witbalans' heel belangrijk! Best lastige materie: 5500 Kelvin is daglicht, 3200 Kelvin is kunstlicht en dan liggen er nog vele waarden tussen. Wanneer je lange tijd in een zelfde ruimte fotografeert hoef je de witbalans maar eenmaal in te stellen."

Chris Hoefsmit omschrijft zichzelf vooral als een 'locatiefotograaf' en houdt ervan mooie brochures te maken of bijvoorbeeld de foto's voor een jaarverslag te schieten. "Uiteraard krijg je een beetje een richting mee van een bedrijf, maar ik vind het dan vervolgens leuk om het toeval een rol te laten spelen."

Voor meer informatie over Chris Hoefsmit: www.chrishoefsmit.nl

Deze speciale workshops die Canon Professional Services organiseert worden incidenteel en in een spontane sfeer geïnitieerd en georganiseerd. Wil je ook kans maken om uitgenodigd te worden voor een 'Meet the Pro' workshop, zorg dan dat je camera, lenzen en accessoires geregistreerd staan bij Canon. Dan heb je bovendien via CANON iMAGE GATEWAY toegang tot interessante informatie afgestemd op jouw producten. Heb je al een account, maar heb je je EOS apparatuur nog niet geregistreerd, dan kun je je gegevens bijwerken door in te loggen bij You Connect of Canon image Gateway. Registreren kan ook door middel van de cd-rom die bij het product geleverd wordt! Voor vragen hierover mail naar: newmedia@canon.nl

foto: Berend Janssens, Canon

foto: Berend Janssens, Canon

foto: Berend Janssens, Canon

OPROEP

De komende zomer zijn er veel leuke evenementen te beleven in Nederland. Dick Boetekees attendeerde ons op de tentoonstelling van beelden van kunstenaar Paul McCarthy in de Botanische Tuinen van Utrecht. Bijzonder fotogenieke modellen. Laat ze ons zien!

HEB JE ZELF NOG INTERESSANTE EVENEMENTEN OF LOCATIES DIE JE ANDERE EOSZINERS NIET WILT ONTHOUDEN, MAIL ONS DAN!!

Wijgert-Jan van As

Oerol

Als fotograaf probeer ik de interactie tussen de mens en zijn omgeving vast te leggen. Reportage-fotografie spreekt mij daarom ontzettend aan. Ik regisseer daarbij zo min mogelijk en respecteer de mensen zoals ze zijn. Voor mijn foto's werk ik zoveel mogelijk met spontane en natuurlijke composities. Mijn keuze voor reportages is vooral omdat ik een compleet verhaal in een korte serie pakkende foto's kan vertellen.

Vorige maand ben ik naar het Oerol festival op Terschelling geweest. Tijdens dit festival is het eiland zowel podium als decor voor theatermakers, muzikanten en kunstenaars. Meer uitleg over Oerol zou ik nu niet meer moeten geven, bekijk mijn foto's en je begrijpt wat Oerol inhoudt.

De grootste uitdaging van reportage- en reisfotografie vind ik dat je snel moet handelen in soms lastige omstandigheden en dat je vaak zonder statief moet fotograferen. Een telelens met beeldstabilisatie is wel heel prettig fotograferen in deze situaties. Daarom wordt mijn volgende aanschaf een Canon EF 70-200mm IS.

De komende jaren wil ik graag als professionele freelance fotograaf gaan werken en mijn fotoreportages combineren met mijn twee andere passies inline skaten en reizen.

Wijgert-Jan van As (1973)

- Communicatie adviseur
- Reportage- en reisfotografie
- Canon EOS 450D
- EF-S 18-55mm IS
- EF 50mm 1,8
- Tokina AF 28-210mm
- www.fototrek.nu

Auto scherpstellen

In de eerste nummers van EOSzine heeft de nadruk vooral gelegen op hoe de belichting in een digitale camera wordt geregeld en hoe je die kennis kunt gebruiken om de helderheid van je foto's in de hand te hebben. Een ander kwaliteitsaspect van een opname is de scherpste. In een serie artikelen ontrafelen we de geheimen van het scherpstelprincipe, van scherpstelpunten en handmatig scherpstellen (Live View).

afb 1 | de werking van autofocus (AF)

Principe en werking

Hoe stelt een camera automatisch scherp? Er zijn in het verleden verschillende methodes gebruikt om een camera scherp te laten stellen, zoals een driepuntsmeting en infrarood, maar het huidige principe van de automatische scherpstelling (= Auto Focus, AF) berust op de werking van het menselijk oog en dat is op basis van contrast. Wat doet je oog? Spiertjes aan de buitenzijde van de lens in je oog kunnen de bolling van die lens veranderen. Ze passen deze bolling bij een bepaald onderwerp op een zekere afstand zodanig aan dat er een scherp beeld op de achterzijde van het oog ontstaat. Daar merk je niets van en het gaat razendsnel, maar het oog is dus continu aan het 'autofocussen'. Een digitale spiegelreflexcamera, zoals een EOS, doet ongeveer hetzelfde. Het beeld van de lens wordt via een hulpspiegeltje achter de halfdoorlatende hoofdspiegel naar een speciale autofocussensor afgeleid, waarop contrastgevoelige receptoren zitten. Afhankelijk van het gemeten contrast wordt een motortje (USM) of Micro-Ring in de lens aangestuurd en wordt de combinatie van lenselementen in het objectief iets ten opzichte van elkaar verschoven voor een mogelijk contrastrijker (= scherper) beeld. Dit proces wordt herhaald tot het punt gevonden is, waarbij de sensor maximaal contrast 'ziet' en de foto dus op dat punt scherp is. Dit is een lang verhaal, maar dit alles speelt zich af in een fractie van een seconde. De snelheid van scherpstellen is afhankelijk van het model van de camera en de gebruikte lens (lichtsterkte). Een EOS 1D mkIII met een 300mm 2.8L zal veel sneller zijn dan een EOS D30 met een 75-300mm 4-5.6, hoewel deze laatste combinatie zeker niet langzaam is.

Niet het gehele kader is gekoppeld aan de AF-sensor, maar slechts enkele scherpstelpunten, waarbij het aantal varieert van drie bij de EOS 30D tot 45 bij de EOS 1D-modellen. Je ziet deze scherpstelpunten als blokjes in de zoeker van de camera. In principe is het middelste punt het meest gevoelig, omdat deze gekoppeld is aan een kruissensor. Deze meet zowel het horizontale als verticale contrast. Hoe duurder de camera, des te meer kruissensoren.

LIVE VIEW

In een compactcamera is geen aparte AF-sensor aanwezig. Het scherpstellen gebeurt wel op basis van contrast, maar dan gemeten met de volledige beeldsensor. Dit proces is duidelijk veel langzamer dan bij een spiegelreflexcamera, die wel een AF-sensor heeft. Wordt echter op een spiegelreflex Live View geactiveerd, dan wordt de AF-sensor gepasseerd en gebeurt scherpstelling op dezelfde 'trage' manier als bij een compactcamera.

De praktijk

Het contrastprincipe stelt ons dus in staat om snel en nauwkeurig automatische scherp te stellen als de ontspanner half wordt ingedrukt. Standaard laat een EOS-camera een klein piepje horen als de autofocus 'houvast' gevonden heeft op een punt in het onderwerp. Je kunt dit geluidssignaal uitzetten, indien dit storend is, zoals bij plechtige evenementen. Dat hij scherpgesteld heeft, kun je ook zien aan een indicatie-bolletje onderin de zoeker. Is de camera nog aan het scherpstellen of kan hij geen scherpstelpunt vinden, dan zal dit bolletje knipperen en kun je in de modus One Shot de ontspanner niet doordrukken. De camera staat dan dus niet toe dat je een onscherpe foto maakt. Uitleg over One Shot, Ai Focus en Ai servo tref je in het volgende nummer van EOSzine.

afb 2 | scherpstellen met autofocus op spiegelend oppervlak

Omdat de scherpstelling op basis van contrast gebeurt zijn transparante obstakels geen probleem voor de autofocus. Je kunt dus zonder problemen door glas fotograferen, mits dit natuurlijk schoon is. Ook kun je eenvoudig scherpstellen via een spiegelend oppervlak, zoals een spiegelende zonnebril, de reflectie op een muziekinstrument of een regenplas op straat. Wat jij scherp ziet met je ogen, dat zal het ook zijn met de autofocus van je EOS.

Het gaat echter wel eens mis en dat is wanneer tussen camera en hoofdonderwerp 'storende' elementen aanwezig zijn, zoals kippengaas of, minder duidelijk, een grassprietje. De autofocus ziet dit als contrast en stelt dus daarop scherp. Ook bij minder licht is er weinig contrast te zien en zal de autofocus in de problemen komen. Met behulp van een AF-hulplampje op de camera of de opklapflitser zal hij dan proberen het hoofdonderwerp tijdelijk te verlichten, om toch contrast te zien en dus de juiste afstand te kunnen instellen. Een gebrek aan contrast is ook aanwezig als scherpgesteld moet worden op een uniform gekleurd onderwerp. Meer licht heeft dan weinig zin en de AF zal blijven 'hunten'. Je hoort het scherpstelmechanisme in de lens dan voortdurend heen en weer bewegen. Herkaderen is dan een oplossing. Je stelt scherp op een contrastrijk naburig voorwerp op dezelfde afstand als het hoofdonderwerp, houdt de ontspanner half ingedrukt en draait de camera iets tot het gewenste kader weer is verkregen en maakt dan de opname.

Conclusie

Contrast is het magische woord als het gaat om snel en nauwkeurig automatisch scherpstellen met een spiegelreflexcamera. Dus als de autofocus er soms naast zit of geen houvast kan vinden, dan ligt daar waarschijnlijk de oplossing.

De volgende keer alles over het werken met meerdere scherpstelpunten en met de verschillende scherpstelmodi.

AFSTAND

Behalve een gebrek aan contrast is er nog een andere reden dat de AF geen scherpstelpunt kan vinden. Dit is wanneer de afstand tussen de camera en het hoofdvoorwerp kleiner is dan de kortste scherpstelafstand van de lens. Bij lenzen tot een brandpunt van 100mm is dat 30 tot 50 cm. Werk je met telelenzen dan kan die afstand zelfs enkele meters zijn. Oplossing: meer afstand nemen tot het onderwerp.

MANUAL FOCUS

In alle gevallen dat de AF het laat afweten, kun je overschakelen op handmatig scherpstellen. Zet het knopje op de lens om van AF naar MF (Manual Focus) en draai aan de scherpstelling of de frontlens van het objectief tot het onderwerp in de zoeker scherp is. Meer hierover een volgende EOSzine.

CANON POWERSHOT D10

'Dip in the pool...'

70% Van het aardoppervlak bestaat uit water. En daaronder gebeuren veel mooie dingen en zijn er ook voor fotografen mooie dingen te beleven. Onderwaterfotografie is echter een vak apart en vraagt veel vaardigheden en bijzonder gereedschap. In dat eerste kunnen we niet voorzien, maar Canon zorgt wel voor de juiste camera, de nieuwe Powershot D10, waarvan hier een korte bespreking.

Uiterlijk en mogelijkheden

Je hebt allemaal wel een beeld in je hoofd van een diepzeeduikboot uit de verhalen van Jules Verne. Zo'n bolvormige, metalen zeepbel met van die heel kleine ronde raampjes. Blijkbaar hebben de ontwerpers van Canon dat beeld ook voor ogen gehad toen ze een onderwatercamera gingen ontwikkelen, wat resulteerde in de opmerkelijke vormgeving van de Powershot D10. Het is een handzame compactcamera met zeker aan de voorzijde het geschetste duikbootuiterlijk. Hoewel de Powershot D10 een opmerkelijke verschijning is, valt ze toch bij jong en oud in de smaak, gezien de vele positieve opmerkingen van willekeurige voorbijgangers op onze redactie en de reacties 'in het veld'. Standaard wordt de D10 geleverd met een blauw front, maar dit is optioneel te vervangen door andere kleuren.

Behalve de wat opgeblazen vorm zijn ook de vier hoekpunten afwijkend van een gewone camera. Je kunt hier niet alleen een simpele polsband aan bevestigen, maar ook speciale riemsets (met karabijnsluiting) zodat je tijdens het klimmen of andere activiteit je handen vrij hebt. Het spreekt voor zich dat alle knoppen en andere afsluitingen waterdicht zijn en dat geldt voor een waterdruk tot op een diepte van 10 meter. Je kunt er dus een aardig stuk mee onder water. De Powershot D10 kan echter ook tegen een stootje. Valt hij uit je hand, dan zal hij daar, behoudens een klein krasje, inwendig geen schade aan overhouden. Tenslotte is hij ook nog geschikt om in extreme koude te blijven functioneren.

Naast al deze bijzondere specificaties is de D10 ook nog een 'gewone' compactcamera: 12 miljoen pixels, 3x optische zoom met beeldstabilisatie, DIGIC IV, gezichts- en sceneherkenning en een lcd-scherm van 2,5 inch. Je kunt er dus ook in minder extreme omstandigheden, zoals bij een zwembadje in de tuin met opspattend water of een dagje zandstrand aan de Hollandse kust leuke en goede foto's mee maken, zonder dat je je zorgen hoeft te maken over de conditie van je camera.

Tenslotte mogen we niet onvermeld laten dat je met de Powershot D10 ook prima een VGA-filmpje kunt maken (MOV) met geluid, beeldstabilisatie en digitale zoom. Dat is toch altijd leuk als je tijdens het snorkelen een zeepaardje 'tegen het lijf zwemt'.

Canon Powershot D10

12 Megapixel, 4000 x 3000 pixels

3x optische zoom

2,5" LCD-scherm

ISO 80 - 1600

VGA-film

waterdicht (10m)

stootvast

van -10 tot 40 °C

www.canon.nl

LET OP

Het helderste water in Nederland vind je in zwembaden. Je zou geneigd zijn de D10 in je zwemtas te stoppen, maar vaak is het niet toegestaan of gewenst dat je in die gelegenheden foto's maakt, hoe onschuldig je bedoelingen ook zijn.

Gebruik en prestaties

Hoewel de wereld onder water heel mooi is, is ze fotografisch gezien niet een van de eenvoudigste situaties om goede foto's in te maken. De hoeveelheid licht is beduidend minder dan normaal en door troebelheid en op grotere diepten neemt het licht bovendien snel af. Bewegingsonscherpte ligt dus altijd op de loer met bewogen foto's als gevolg. Onscherpte door beweging van de camera wordt opgelost met optische beeldstabilisatie, aangezien het werken

afb. 1 | voorbeeldopnamen met een Powershot D10
Eerste foto is simulatievoorbeeld.

met een statief bij het snorkelen niet tot de mogelijkheden behoort. Om beweging van het onderwerp te bevrozen moet met korte sluitertijden gewerkt worden of er moet geflitst worden. De lens is redelijk lichtsterk (uitgezoomd f/2.8) en de ISO kan tot 1600, dus ook bij minder licht kan de sluitertijd redelijk kort blijven. De ruisniveaus zijn dan echter redelijk hoog en ISO 400 (soms 800) is een meer praktische waarde. Je kunt je foto's dan ook nog in een zekere mate bewerken. De flitser is redelijk krachtig en is voorzien van een speciale reflector om de lichtbundel enigszins te verstrooien en zo reflectie door zwevende deeltjes in het water te beperken. Ook scherpstellen is niet eenvoudig en de autofocus heeft het moeilijk als er weinig contrast is onder water. Ook hoor je het piepje niet als scherpgesteld is.

Conclusie

Met de specificaties en het ontwerp van de Powershot D10 positioneert Canon dit model als onderwatercamera. Terecht, en in de Middellandse zee en tropische wateren zul je er beslist mooie foto's mee kunnen maken. Wil je meer controle onder water, dan moet je aan speciale camera's en belichting denken en ook veel oefenen.

Maar als je in Nederland blijft of de binnenlanden intrekt, dan is de D10 veel meer een camera voor mensen die graag actief bezig zijn en daarbij foto's willen maken, zoals met kleine kinderen spelen, bergbeklimmen, parasailen en survivalen en waarbij de camera tegen een stootje, zandkorrel en regendruppel moet kunnen.

NABEWERKING

De Powershot geeft je de mogelijkheid om bij het terugkijken, foto's te bewerken, zoals bij-snijden, verkleinen, zwart-wit of sepia maken. Een heel interessante optie daarbij is i-Contrast. Dit is een digitale invulflits om donkere partijen in een foto te verhelleren. Foto's kunnen nu zonder tussenkomst van een computer met de juiste kleur en helderheid op bijvoorbeeld een SELPHY afgedrukt worden.

Fotovakschool

Een EOS-fotograaf heeft honger naar kennis en is leergierig met als doel zijn camera zo goed mogelijk te beheersen en zo mooi mogelijke foto's te maken. Dit is ook de basis van het succes van EOSzine. Toch kun je niet alles in de fotografie leren uit een boek, internet of een e-magazine. En hoewel de praktijk de beste leerschool is, is het niet eenvoudig om in je eentje je kwaliteiten optimaal te ontwikkelen. Ook van je hobby je beroep maken, wat toch voor velen een stille droom is, is maar voor een enkeling weggelegd. Wil je echt 'to the next level' met je fotografie en verder denken dan techniek en pixels, dan is een opleiding bij de Fotovakschool een goede keuze. Even voorstellen.

Nederlandse Fotovakschool

- Amsterdam
- Apeldoorn
- Boxtel
- Den Haag
- Rotterdam
- Venlo

www.fotovakschool.nl

Fotograferen kent meerdere facetten. Beheersing van de techniek is er één van. Een ander belangrijk onderdeel is kijken. En natuurlijk niet te vergeten: creativiteit.

Iedere beginner in de fotografie kent wel de teleurstelling dat het onderwerp in de werkelijkheid zoveel interessanter leek dan afgebeeld op de foto. Dat heeft met kijken te maken. Goed leren kijken naar de werkelijkheid en je al een voorstelling kunnen maken hoe het er op de foto uit zal gaan zien. Dit kun je ontwikkelen door veel te fotograferen en door het commentaar op je gemaakte foto's te analyseren. Met creativiteit bedoelen we bijzondere dingen als standpunten en speciale technieken uitproberen om ideeën te visualiseren, de zeggingskracht van de foto te optimaliseren. Hoe breng je jouw visie zo effectief mogelijk voor het voetlicht? Fotografie op een hoger plan is techniek gekoppeld aan het effectief kunnen vertellen van een verhaal, met een mooi woord beeldcommunicatie.

De Fotovakschool heeft een rijke traditie in het opleiden van beroepsfotografen. We doen dit op twee niveaus: mbo en hbo. De Basisopleiding is de eerste fase van de Vakopleiding (mbo-niveau). Veel studenten volgen bij ons de Basisopleiding met een uitgesproken ambitie om professional te worden. Voor anderen is het meer een verdieping van een hobby. Vaak worden ze echter toch door het fotografievirus gegrepen en willen ze er alsnog hun beroep van maken. Maar het kan ook evengoed een eerste vrijblijvende kennismaking zijn met de fotografie. Voorop in deze opleiding staan: plezier in fotograferen, aanleren van basiskennis digitale fototechniek, leren kijken en aandacht voor de inhoud van de fotografie. Ons uitgangspunt is dat de fotograaf niet alleen weet hoe hij een goede foto maakt, maar ook waarom.

De vakopleiding duurt vier jaar met één dag per week praktijkles op de Fotovakschool of twee jaar met twee dagen per week les.

De Fotovakschool kent twee opleidingen op hbo-niveau.

Fotografische vormgeving (FVG)

Kenmerkend voor deze opleiding is dat ze specifiek gericht is op fotografie. Vanuit theorie en praktijk word je door middel van een groot aantal vakken en projecten opgeleid tot fotograaf die zijn of haar 'mannelijke' staat en als fotografisch vormgever creatieve fotografische oplossingen bedenkt en kan uitvoeren. In verschillende fotografische projecten komen onderwerpen aan de orde uit de kunsttheorie, communicatie, cultuurfilosofie en ondernemerschap. De studielast omvat 120 studiepunten te verdelen over 2 of 4 jaar (afhankelijk van het gekozen studietempo).

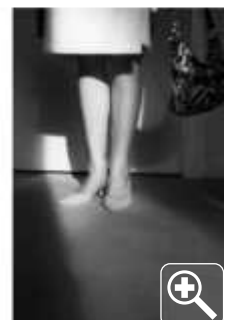
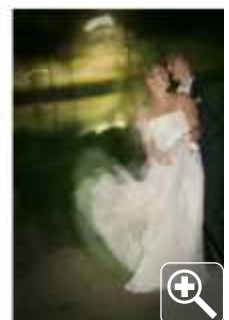

'popmuziek' © Tom Roelofs

2. Toegepaste Fotografie en Beeldcommunicatie (TFB)

De TFB omvat de leerstof van de FVG maar gaat dieper in op aangrenzende vakgebieden zoals ondermeer video, multimedia en ondernemerschap, maar ook communicatieleer en kunstgeschiedenis. Verder is de oriëntatie op de praktijk in de vorm van stages meer uitgediept. Je wordt opgeleid tot allround beeldcommunicatie specialist, die vanuit een brede visie het beeld een plaats geeft in complexe projecten. De studielast omvat 240 studiepunten te verdelen over 4 jaar.

De Specialisatie is bij uitstek bedoeld om meer diepgang en een eigen identiteit aan jouw fotografie te geven. Dat houdt in dat je gedurende het gehele studietraject gecoacht wordt aan de hand van een door jezelf samengesteld studieprogramma. Als student kun je daarbij kiezen uit een aantal aandachtsgebieden en daaruit "a la carte" je eigen keuze bepalen. A la carte betekent in dit geval dat je bijvoorbeeld elementen uit de reclamefotografie met die uit de architectuurfotografie combineert. De door jou gewenste elementen vormen zo een opleiding op maat. De Fotovakschool onderscheidt de volgende domeinen: Portretfotografie, Modefotografie, Reportagefotografie, Fotojournalistiek, Reclamefotografie, Landschapsfotografie, Architectuurfotografie, Publieksfotografie, Digitale beeldbewerking, Overigen (naar eigen keuze)

Polarisatie- en verloopfilter

Als je op vakantie uitzicht hebt op een schitterend landschap, dan begint je hart als fotograaf sneller te kloppen om dit ook op de gevoelige plaat te zetten. Er zitten echter een paar 'belichtingsaddertjes' onder het gras, die we mogelijk kunnen oplossen met een polarisatie- en een grijsverloopfilter. Dat bespaart later een hoop Photoshopperen.

DIAMETER

Let bij aankoop van een polarisatiefilter op dat de diameter overeenstemt met de lens waarop je het filter het meest gaat gebruiken. Is dat je een supergroothoek dan moet je een speciaal dun filter nemen om vignettering in de hoeken te voorkomen.

clip 1 | werking van een circulair polarisatiefilter

MACRO

Ben je product- of macrofotograaf, gebruik dan ook eens een polarisatiefilter. Je zult zien dat je bij sommige onderwerpen nog meer detail kunt vastleggen.

clip 2 | werking van een grijsverloopfilter

Polarisatiefilter

In de zomer heb je buiten lekker veel licht en hoef je geen zorgen te maken over bewegingsonscherpte of ruis bij hoge ISO's. Je hebt lekker veel belichtingsruimte en kunt naar hartenlust variëren in sluitertijd en diafragma. Maar alleen veel licht is niet alles. Het gaat ook om de kwaliteit van het licht en de invloed van dat licht op de omgeving. Als je op een zonnige dag op het middaguur een landschap wilt fotograferen, dan zal het opvallen dat de lucht niet helder lijkt en het contrast in een vergebte of hoge bewolking niet optimaal is. Ook de kleuren zijn relatief flets. Dit alles wordt veroorzaakt door reflectie van zonnestrallen op kleine deeltjes en vegetatie. Het licht wordt hierdoor gepolariseerd en dat is te zien als spiegeling. Licht is een golfbeweging en doet dat in alle richtingen. Wordt het licht door reflectie echter gepolariseerd, dan krijgen de golfbewegingen dezelfde richting met genoemde gevolgen van dien.

Met een circulair polarisatiefilter kan dit licht gefilterd worden. Het is een soort fijn traliehek en houdt daarmee het gepolariseerde licht tegen. Vegetatie krijgt meer detail en kleuren worden meer verzadigd. Zo wordt een blauwe wolkenlucht meer doortekend. Verder kun je met een polarisatiefilter de spiegeling op glas of een wateroppervlak wegnemen en zo kun je dus 'door een etalageruit' fotograferen of een goede detailfoto maken van vissen in een vijver.

Het werken met een circulair polarisatiefilter (pola-filter) is eenvoudig. Je schroeft het filter op het front van de lens van je camera en draait het totdat je het gewenste resultaat ziet. Het verschil tussen minimale en maximale filtering is een slag van 90 graden. Bij verandering van onderwerp moet vaak ook de stand aangepast worden en draai je de camera zelf een kwart slag, dan moet je het filter een kwartslag terugdraaien om weer dezelfde filtering te verkrijgen. Wil je door wateroppervlak of een glazen ruit opnames maken, dan is de hoek waaronder je fotografeert belangrijk. Bij 55 graden, dus schuin op het oppervlak, heb je het maximale effect. Je 'verliest' met een pola-filter 1 tot 2 stops licht, afhankelijk hoeveel licht je filtert.

Grijsverloopfilters

Bij veel zon heb je niet alleen veel spiegeling, maar ook veel contrast. Het is dan niet eenvoudig om een heldere lucht en een uitgestrekte voorgrond beide goed belicht te krijgen. Of de lucht is overbelicht of de voorgrond te donker. Je kunt dit natuurlijk oplossen in Photoshop, maar ook al tijdens de opname bestaat de mogelijkheid om in één opname een goed belichte foto te maken. Een grijsverloopfilter (grad-filter) is hierbij het aangewezen accessoire. Het principe en de uitvoering zijn simpel, doch doeltreffend. Door het licht van een heldere lucht tegen te houden en die van de voorgrond ongemoeid te laten, kan een opname goed belicht worden. Dit kan worden bereikt met een glazen plaatje wat aan de bovenzijde grijs is en halverwege verloopt naar geheel transparant. De dichtheid van de bovenzijde kan variëren en ook de snelheid van het verloop van grijs naar helder. Zo heb je voor elke situatie een geschikt grad-

afb. 1 | voorbeeld van pola- en grad-filter.
Ook door etalageruit.

filter. Er zijn ook soorten waarbij grijs vervangen is door een kleur en zo kun je een lucht nog blauwer maken of een zonsondergang meer oranje.

Zoals met een pola-filter is het werken met een grad-filter niet moeilijk. Het plaatje zit in een houder die gedraaid kan worden en door het filter omhoog of omlaag te schuiven kun je zo de overgang precies op de horizon leggen. De belichting van de camera staat op Meervlak of Evaluatief, zodat het hele kader wordt gemeten en je waarschijnlijk niet hoeft te compenseren. Fotografeer je in RAW, dan krijg je zo een enorm groot dynamische bereik en geeft het natuurlijker resultaten dan een reeksopname gecombineerd met HDR (High Dynamic Range). Ook heb je met een grad-filter geen last van bewegende onderdelen in de foto, omdat je de juiste belichting verkrijgt met slechts één enkele opname. Dit in tegenstelling tot HDR, waarbij je altijd uit moet gaan van meerdere opnamen.

Conclusie

Photoshop is een alleskunner en je kunt de effecten van een polarisatiefilter en grijsverloopfilter tot op zekere hoogte prima 'imiteren', maar het kost extra tijd en gaat altijd gepaard met kwaliteitsverlies en introduceert een vleugje onechtheid. Ben je dus een fanatiek landschapsfotograaf en wil je maximale kwaliteit van je opnamen, ga dan niet op pad zonder deze filters in je fototas.

VERLOOP

Een grad-filter werkt perfect op een rechte horizon of een schuine berghelling. Onderdelen die echter 'uitsteken', zoals bomen, hoge gebouwen en kerktorens vallen ook in het donkere gebied van de opname en zijn dus extra onderbelicht. Bij een filter met een meer geleidelijke overgang is dit minder zichtbaar.

Invullen met flits en reflector

De zomer is dé tijd om foto's te maken. Alles staat in bloei, de mensen zijn vrolijk, de wereld is vol met kleur en er schijnt een lekker zonnetje. Dit laatste aspect maakt het fotograferen niet altijd even gemakkelijk, want bij een felle zon hoort een donkere schaduw en dus groot contrastverschil. Wil je dan toch een goede portretfoto maken, dan moet je de natuur een handje helpen met een invulflits of reflector. Kleine hulpmiddelen met een groot effect.

afb. 1 | icoontje Flitsbelichtingscompensatie

LET OP

Als iemand een hoed of petje op heeft en je gebruikt een invulflits, zorg dan dat de klep niet voor een harde schaduw zorgt. Kies daarom een iets lager standpunt of laat het hoofddeksel iets naar achter schuiven, zodat de klep wat hoger komt.

afb. 2 | reflector: wit/zwart-zilver/goud-vitrage

Invulflits

Het menselijk oog ziet het niet meteen. Maar staat de zon hoog aan de hemel, dan is er in het gezicht in de oogkassen, onder de neus en onder de kin een behoorlijke schaduw aanwezig. De camera registreert deze genadeloos als donkere vlekken en de belichting van een simpele portretfoto in de zon kan zo behoorlijk lelijk zijn. Ook wanneer iemand een petje of hoed op heeft, wordt het gezicht meteen in een donkere schaduw gehuld. Je kunt de belichting van de camera voor deze donkere delen compenseren, maar dan is de kans groot dat de rest van de foto overbelicht raakt en dat is vaak ook niet de bedoeling. De enig juiste oplossing is om de schaduwen in een gezicht op te helderen met behulp van flitslicht. Het klikt tegenstrijdig om in de volle zon bewust te flitsen, maar onderwerpen op een afstand van 2 tot 3 meter worden veel beter belicht dankzij deze bewuste flitsmethode, beter bekend als invulflits. Een invulflits bewijst ook goede diensten bij tegenlicht met het hoofdonderwerp binnen drie meter van de camera.

Om bij voldoende licht te kunnen flitsen moet de camera in de P, T, A of M-stand staan. Staat hij in een andere stand, dan zal de interne flitser niet opklappen. Druk links naast de opklapflitser op het knopje met het Flits-icoontje. De flitser van de camera klapt nu omhoog en zal flitsen als de opname wordt gemaakt. Afhankelijk van het onderwerp en de afstand tot de camera moet met de Flitsbelichtingscompensatie de flitskracht meestal iets worden bijgesteld voor een natuurlijk resultaat. De Flitsbelichtingscompensatie wordt aangeduid met hetzelfde icoontje als de gewone Belichtingscompensatie, maar dan met een bliksemschichtje ernaast. Sommige EOS-modellen hebben een apart knopje, bij andere modellen moet je het via het menu instellen.

Nadeel van een invulflits is dat de sluitertijd automatisch op de synchronisatietijd van de flitser wordt ingesteld (1/200s) en dat er dus relatief een klein diafragma gekozen wordt en daarom een grote scherptediepte ontstaat. Ook brillen kunnen voor een ongewenste reflectie zorgen. Is het hoofdonderwerp verder dan drie meter verwijderd van de camera, dan zal de flitser overdag onvoldoende bereik hebben dit in te flitsen. Dus pittoreske huisjes in een smal steegje met zon- en schaduwzijden invullen met een flits, zal dus op grotere afstand geen effect hebben. Je kunt dan beter belichten op de hooglichten en de foto later aanpassen in Photoshop Elements met het filter Schaduw/hoglichten.

Reflector

Een invulflits is dus een snel en altijd beschikbaar hulpmiddel om bij felle zon donkere schaduwen op korte afstand van de camera te verhelleren. Je kunt echter vooraf het resultaat slecht inschatten en ze is moeilijk te gebruiken bij (zonne)brildragers. Een reflector kan dan

uitkomst brengen. Je denkt dan waarschijnlijk aan een professionele uitvoering die je kunt opvouwen en die meerdere kleurzijden heeft. Maar ook een wit stuk karton of een plaat omkleed met gekreukt aluminiumfolie heeft nagenoeg hetzelfde effect en is op vakantie snel te improviseren. Met een reflector kun je vooraf bepalen hoe je het gereflecteerde zonlicht op het model richt. Bij een buste- of headshot kan het op de schoot van het model liggen, enigszins naar het model toe gericht. Komt de zon van de zijkant, dan kun je iemand vragen de reflector vast te houden en te richten op de schaduwkant van het model. Terwijl je aan het 'spelen' bent met een of meerdere reflectors kun je al direct het resultaat zien. Zo kun je heel subtiel donkere schaduwen met zonlicht 'invullen'. De 'kracht van een reflector wordt snel minder als de afstand tot het model groter wordt. Het gereflecteerde licht wordt dan wel veel zachter.

Wil je nog meer controle, zachter licht en voorkomen dat je model met geknepen ogen zit door de felle zon, dan kun je een vitrage als zonnenscherm gebruiken. Een elektriciteitsbuis tot een hoepel buigen en voorzien van dunne gordijnstof kan prima als fotoparasol dienst doen.

Conclusie

We wensen iedereen een zonnige vakantie, maar het kan je fotografie bemoeilijken door hoge contrasten en harde schaduwen. Denk dan aan een invulflits of gebruik een reflector (eventueel in de vorm van wit karton of alu-folie) om de donkere gebieden van een nabij onderwerp op een natuurlijke wijze te verhelleren.

PHOTOSHOP

Ben je vergeten de invulflits te gebruiken, dan kun je in Photoshop het filter Schaduw/hogelichten gebruiken om het hoge contrast op te heffen. Als je in RAW opneemt, dan gebruik je Fill Light in Lightroom of Adobe Camera RAW. Nadelen zijn dat het je tijd kost en dat het resultaat niet altijd natuurlijk is. Je mist ook de catchlights in de ogen van het model.

LEGRIAnt beweging vast

Je vraagt je waarschijnlijk af waarom we een videocamera bespreken in een blad over (spiegelreflex)fotografie. Het antwoord is simpel. Als je fotografeert, dan heb je iets met beeld en met de vakantie voor de boeg is het ook leuk om bewegende herinneringen vast te leggen. Tuimelende dolfijnen of virtuoze tangodansers in Spanje zie je thuis toch liever in beweging terug en met geluid.

SOFTWARE

Met de software die wordt meegeleverd (Pixela Image Mixer) kan de video naar de computer worden overgezet en kunnen clips aan elkaar gekoppeld worden. De MPEG-jes kun je in Windows Movie Maker ook met foto's en muziek samenvoegen tot een leuke multimedia voorstelling.

FOTO-FILMEN

Film als een foto. Dus onderwerp uit het midden, voorgrondkader, kunst van het weglaten, regel van 1/3. Allemaal trucjes uit de fotowereld die ook je video een stuk interessanter kunnen maken. Aarzel echter ook niet om te experimenteren. En gebruik een (eenpoot-)statief. Je video wordt een stuk minder 'schokkerig' en je kunt ook eens een keer zelf in beeld verschijnen.

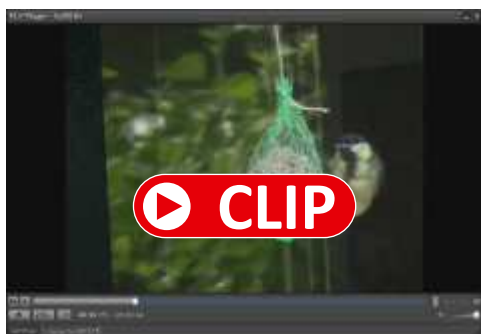
LEGRIA FS20

Voor elke productgroep heeft Canon een zogeheten 'sub brand', een aparte merknaam. Voor videocamera's met een geheugenkaartje (flashcard) is begin dit jaar LEGRIA geïntroduceerd. Deze modellen werken dus allemaal met flashgeheugen en hebben vaak ook nog een intern geheugen. Door de keuze van dit opslagmedium kunnen ze heel compact en licht worden uitgevoerd, en omdat er geen bewegende delen meer inzitten, zijn ze zuinig met energie en erg stil. LEGRIA camcorders zijn er in twee beeldkwaliteitversies: High Definition (HD) of Standard Definition. HD levert onmiskenbaar de beste beeldkwaliteit en staat superstrak op je Full HD-flatscreen televisie. Wil je je video eenvoudig bewerken en combineren op een standaard-computer en bij voorkeur vertonen via een gewone DVD of op internet, dan is Standard Definition veel gebruikersvriendelijk. En omdat EOS-fotografen geen video-experts zijn, hebben we in het kader van de vakantie voor een SD-model gekozen: de LEGRIA FS20. Dit is dus een flash-camcorder in SD-kwaliteit met maar liefst 37x optische zoom, beeldstabilisatie, intern geheugen (8 GB), fotofunctie (1 Mp, 1152 x 864), videolamp en aansluiting voor externe microfoon of hoofdtelefoon. De LEGRIA FS20 maakt deel uit van een serie met daarin de FS21 (16 GB intern) en de FS22 (32 GB intern). De overige specificaties zijn verder precies gelijk. De camera licht lekker in de hand en met de duim kan eenvoudig de opnamemodus gekozen worden (Foto, Film of beide) en tevens de opnameknop ingedrukt worden. Met de wijsvinger bedien je de zoomknop en de ontspanner voor het nemen van een foto. Starten/stoppen en inzoomen kun je echter ook doen met de knopjes op het lcd-scherm en als je dit dan met je linker hand vasthoudt, dan kun je in combinatie met de beeldstabilisatie rustig bewegende video-opnamen maken.

Bediening en mogelijkheden

Een camcorder kun je het best vergelijken met een compactcamera. Alles draait zoveel mogelijk op de volautomaat en het enige wat je hoeft te doen is de opnameknop indrukken. Zo werkt het ook met de LEGRIA FS20. Belichting, scherpstelling en kleuren worden snel en automatisch geregeld. Alleen bij snelle overgangen van licht naar donker en bij heel snel zoomen, moet de automatiek alle zeilen bijzetten om het beeld goed belicht en scherp te houden.

Natuurlijk kun je ook zelf instellingen doen. Zo kun je de camcorder op Sluittijdvoorkeur zetten. Normaal staat deze op 1/50s, maar bij kortere tijden blijft bij snellere beweging van de camera of het onderwerp het beeld scherper en meer vloeiend. Als er veel licht aanwezig is, is dit een belangrijke variabele. Ook kun je het programma Portret kiezen, waarbij opnamen van mensen naar dit onderwerp worden geoptimaliseerd. Behalve de belichting kun je ook de kleuren aanpassen en deze lekker pittig maken of stemmig zwart-wit of sepia.

clip 1 | opname met LEGRIA FS20 gemonteerd met Windows Movie maker

De FS20 kent twee bijzonder opnamefunctie: Pre-Rec en Video snap. Met Pre-REC wordt drie seconden opgenomen voor het indrukken van de startknop. Heb je de camera dus al goed op het onderwerp gericht, dan heb je ook al het stukje video voor de start van het opnemen. De kans dat je een belangrijk stukje mist wordt daarmee kleiner. Veel mensen hebben de neiging om minutenlang achter elkaar video op te nemen. Dat kan saai worden. Let maar eens op de duur van de scènes van een film. Die zijn zelden langer dan een paar seconden. Als je Video Snap activeert, dan neem je clips op van circa 4 seconden. Met de meegeleverde software kun je die achteraf weer aan elkaar koppelen tot een afwisselend beeldverhaal.

Omschakelen van opnemen naar terugkijken gebeurt met één druk op de knop en je kunt met de joystick snel door de clips heen bladeren, selecteren en afspelen. Je kunt snel vooruit of achteruit spoelen.

Conclusie

De LEGRIA FS20 is een heel handzame en prettig te bedienen SD-camera die prima kwaliteit aflevert voor vertoning via DVD of internet. Door de compacte uitvoering en het lichte gewicht kan ze altijd mee op pad, zonder dat het een last is. Je bent dus altijd in de gelegenheid om je vakantieherinneringen ook met beweging en geluid vast te leggen en dat is een mooie aanvulling op de foto's die je met je EOS gemaakt hebt. En ook voor de prijs hoeft je het niet te laten, want voor minder dan 300 euro heb je al een FS20 in je bezit.

Canon LEGRIA FS20

Standard Definition

Intern geheugen (8GB) en geheugenkaart

45x Advanced Zoom

DIGIC DVII

Fotofunctie 1 Mp

Pre-REC

PIXELA software

Diverse kleuren

www.canon.nl

CANON PIXMA Pro 9000 mkII en 9500 mkII

Tot in de puntjes

Druk jij je foto's wel eens af? Alleen de vakantiekiepjes via een internetcentrale als losse foto's of als fotoboek. Dat heeft natuurlijk een hoge herinneringswaarde, maar voor onderscheidende opnamen schiet de kwaliteit en het formaat via internet meestal tekort. Heb je regelmatig prachtige foto's die je minstens op A4 in een album wilt bewaren of op A3 aan de muur wilt hangen, dan kun je niet om de PIXMA printers van Canon heen. Wij hebben de twee huidige topmodellen, de PIXMA Pro 9000 MkII en de 9500 MkII in de studio gehad. Kicken!

clip 1 | hoe stil is een PIXMA Pro 9500? Zo stil!

afb. 1 | inktcartridges van PIXMA Pro 9500 (10x)
en van PIXMA Pro 9000 (8x)

9000 of 9500?? MkII??

De typeaanduiding van deze twee modellen verlangt enige uitleg. Het volgnummer 9500 betekent niet dat deze printer meer mogelijkheden heeft of een hogere kwaliteit dan de 9000. De getalsaanduiding geeft alleen aan dat, ondanks het gelijke uiterlijk en afdrukformaat, het afdrukprincipe van de printers geheel verschillend is. De PIXMA Pro 9500 werkt met pigmentinkt (10 kleuren) en de Pro 9000 met dye-inkt (8 kleuren). Pigmentinkt is een vaste kleurstof in minuscuul kleine deeltjes in water en dye-inkt is kleurstof opgelost in water. Vergelijk het met gewone verf (deeltjes in oplosmiddel) en beits (kleurstof in oplosmiddel). Pigmentinkt blijft veel meer op het papier liggen, terwijl dye-inkt in het fotopapier trekt. Pigmentinkt heeft een langere kleurechtheid en dye-inkt een grotere kleurintensiteit. In principe presteert een pigmentprinter als de PIXMA Pro 9500 het best op halfglans-papier en fine-art/mat papieren en excelleert de PIXMA Pro 9000 in kleur en detail bij glansafdrukken. Omdat de Pro 9500 drie zwart/grijs cartridges heeft is deze in principe meer geschikt voor zwart-witafdrukken.

De aanduiding MkII geeft aan dat het de opvolgers zijn van de eerste modellen in deze serie en het verschil is vooral de snelheid van afdrukken. Functionaliteit en kwaliteit zijn nagenoeg gelijk gebleven.

Mogelijkheden en prestaties

Met de PIXMA Pro 9000 mkII en Pro 9500 mkII kun je foto's afdrukken op veel verschillende media (High Gloss, Semi-Gloss, Matt, Museum Etching, Canvas) tot een formaat van maximaal 48 bij 33 cm. Je kunt zelfs direct cd's en dvd's bedrukken. Omdat de printers een volledig vlakke doorvoer hebben is een papiergewicht van 350 gr/m² geen enkel probleem. De printers worden aangestuurd via usb. Een netwerkaansluiting ontbreekt helaas.

Het installeren van beide printers verloopt probleemloos. Vanuit Vista en XP zijn ze keurig aan te sturen en er worden ook Mac-drivers meegeleverd. Bij installatie worden bovendien kleurprofielen van de meest gangbare papiersoorten op de computer geplaatst. Tevens kan extra software als Easy Print Pro worden geïnstalleerd om zelfs 16-bits afbeeldingen af te kunnen drukken.

Om het gebruiksgemak, de snelheid en de kwaliteit te kunnen beoordelen hebben we vanuit Photoshop (zie kader) enkele testfoto's afgedrukt op meerdere soorten papier.

Wat opvalt is dat de printers nagenoeg geluidloos zijn, vooral de PIXMA 9500. Soms moeten we zelfs naar de voortgang van het papier kijken of de printer wel bezig is! Van alle printers die we in al die jaren gezien hebben is dit werkelijk uniek. Het invoeren van het papier is via de achterste lade geen probleem. Wil je echter de vlakke doorvoer gebruiken, dan moet de

uitvoerbode aan de voorzijde iets worden opgetild, de achterklep geopend worden, een knop worden ingedrukt, waarna het papier geplaatst kan worden. Deze relatief omslachtige procedure is even wennen, maar het papier blijft wel volledig vlak en je hebt aan de achterzijde van de printer niet veel ruimte nodig, omdat het papier langs voor wordt ingevoerd en ook aan de voorzijde wordt uitgevoerd. De snelheid van afdrucken is heel acceptabel. In de hoogste kwaliteitsmodus duurt een randloze A3-afdruk op de PIXMA 9500 ongeveer 6 à 7 minuten. De PIXMA 9000 doet er zelfs maar 2 minuten over. Gezien het segment waarin beide printers vallen consument gevorderd is dit bijzonder snel.

Kosten

De kosten van een afdruk worden bepaald door de prijs van het papier en de inkt, het formaat van de afdruk, de dekking van de kleuren en het aantal mislukte prints. Een standaard onderwerp afgedrukt op 45 bij 30 cm op semi-gloss Canon-papier kost bij deze printers ongeveer drie euro. Bij een hoge kleurdekking en bijzonder papier kan dit oplopen tot 5 à 6 euro. Je hebt voor die prijs dan wel een afdruk op expositiekwaliteit die meer dan 100 jaar zijn kwaliteit behoudt. Bovendien gebruik je deze printers niet voor hoge oplagen, dus die prijs valt reuze mee. Probeer niet te besparen op de printkosten door B-merk papier en refill-inkt te gebruiken. De kleuren zijn dan niet meer voorspelbaar (= meer mislukte prints = extra kosten) en tevens is de duurzaamheid beduidend minder. >>>

PRINTEN

Printen vanuit Photoshop geeft de grootste controle over het afdrukresultaat en er kan onder volledig kleurbeheer worden gewerkt. Zorg dat de foto een kleurprofiel heeft (sRGB of AdobeRGB). Kies in Photoshop de optie Photoshop beheert de kleuren. Je kunt vervolgens het kleurprofiel opgeven dat behoort bij het papier waarop je gaat afdrucken en als Rendering intent kies je bij foto's bij voorkeur Perceptual. Stel in de eigenschappen van de printer het papierformaat in en de papiersoort en zet de kleurcorrecties op de printer uit. Je kunt ook Easy Print Pro gebruiken in de kleurcorrecties op Auto laten staan. In het najaar zullen we hier een workshop over plaatsen.

Papier

Canon heeft een breed assortiment papier, waaronder de standards Gloss en Semi-gloss, de high-end fotopapieren Platinum en High Gloss II, maar bovendien diverse fine-art papieren als Museum Etching, Photo matte en PhotoRag en zelfs Canvas. Ook Hahnemühle en Ilford voeren mooie papiersorten in hun assortiment. Deze zijn te gebruiken op de PIXMA Pro printers. Je moet dan wel van de sites van deze fabrikanten de betreffende printprofielen downloaden of profielen laten maken (www.pixelpad.nl).

Resultaten

In de hoogste kwaliteitsmodus moeten we bij beide printers met een loep zoeken naar inktpuntjes. Het verloop van fijne kleurnuances is zowel in de hooglichten als in de schaduwen zeer egaal en indrukwekkend. Met de meegeleverde profielen zijn de kleuren erg mooi. Dit is natuurlijk erg afhankelijk van het soort papier. Op een glanzend papier zijn de kleuren veel meer verzadigd (feller) dan op een mat papier of fine-art, maar dat is in overeenstemming met de gewenste uitstraling van mat papier. De huidstinten zijn mooi en redelijk warm. Afdrukken in zwart-wit zijn bij de Pro 9500 MkII 100% neutraal en bij de Pro 9000 moet je met een vergrootglas op zoek naar een kleurpuntje. De Pro 9000 levert op glans schitterende afdrukken op Photo High Gloss II. De Pro 9500 laat bij onbedrukte delen van glanspapier een andere weerspiegeling zien, wat overigens alleen zichtbaar is als je schuin over de afdruk kijkt. Ook op andere papieren zijn de verschillen minimaal, want hoewel je een afdruk van 45 bij 30 cm op circa 1 meter bekijkt, moeten wij steeds met onze neus op het papier om mogelijk een klein verschil te kunnen zien.

afb. 2 | voorbeeld van het fijne raster van een PIXMA Pro printer ten opzichte van high-end drukwerk op glossy papier.

Conclusie

Fotoprinters zoals de PIXMA Pro 9000 en 9500 leveren een dusdanig hoge kwaliteit af dat voor beoordeling het menselijk oog de beperkende factor is. Op dit punt kan het niet beter. Dat geldt ook voor de kleuren, maar voorwaarde is wel dat met de juiste printinstellingen (óf Photoshop óf printerdriver) wordt gewerkt. Ook met de constructie, mogelijkheden en snelheid zit het bij deze twee printers goed. Op het punt van gebruiksgemak mag Canon naar de methode van vlakke invoer kijken. Het principe is goed, maar niet echt vanzelfsprekend. Druk je veel af op bijzondere papiersorten en bovendien in zwart-wit, kies dan de PIXMA Pro 9500. Zoek je een printer voor meer algemeen gebruik, goede fine-art afdrukken en weergaloze glossy prints, dan is de Pro 9000 een erg goed, sneller en voordeliger alternatief.

	PIXMA Pro 9000 mkII	PIXMA Pro 9500 mkII
Type	Dye-ink fotoprinter	Pigment fotoprinter
Cartridges	8 stuks: Zwart, Cyaan, Magenta, Geel, Foto-cyaan, Foto-magenta, Rood, Groen	10 stuks: Zwart, Mat zwart, Grijs, Cyaan, Magenta, Geel, Foto-cyaan, Foto-magenta, Rood, Groen
Media	Gewoon papier, fotopapier, fine-art, dvd	Gewoon papier, fotopapier, fine-art, dvd
Formaat	tot 19 x 13" (48 x 33 cm) randloos*	tot 19 x 13" (48 x 33 cm) randloos*
Papier	tot 300 gr/m2 (handinv. <1,2 mm dikte)	tot 300 gr/m2 (handinv. <1,2 mm dikte)
Verbruik	www.canon.nl/ink/Yield/finder/index.asp	www.canon.nl/ink/Yield/finder/index.asp
Interface	USB 2.0 Hi-Speed	USB 2.0 Hi-Speed
Formaat	660 x 354 x 192 mm. 14 kg	660 x 355 x 193 mm. 15,2 kg

www.canon.nl

www.ilford.com/nl

www.hahnemuehle.com

Photoshop Elements: 6 | detail

De laatste stap in de optimalisatie van een foto is die van het verwijderen van eventueel aanwezige ruis en het verscherpen van de opname afgestemd op de publicatievorm. Met deze twee aspecten wordt het traject van de meest elementaire beeldcorrecties afgesloten en kan het beeld naast het origineel opgeslagen worden in het archief.

afb 1 | ruis op 100% of verkleind. Met dat laatste wordt ook het 'probleem' kleiner.

afb 2 | ruis reduceren betekent verlies van detail en versmearing van kleuren.

Ruis

Ruis in een digitale foto is zichtbaar als helderheidskorreltjes (Luminance noise) en kleurgranulaat (Chroma noise). Het ontstaat doordat het meetsignaal van de pixels van de sensor in de orde-grootte is van de elektrische ruis van de elektronica in de camera en deze samen veel versterkt moeten worden. Vergelijk het met heel zachte muziek, bijvoorbeeld een fade-out van een nummer, afgespeeld bij maximaal volume. Dan hoor je ook een hoop gekraak. Dat 'gekraak' is bij een digitale foto dus zichtbaar als ruis. Bij lage ISO's is het meetsignaal van de pixels hoog, omdat er veel licht op de sensor valt. Ruis is bij EOS-camera's tot ISO 400 of 800 dan ook nauwelijks aanwezig. Pas vanaf ISO 800 wordt eventueel aanwezige ruis zichtbaar, hoewel bij camera's als de 1D mkIII en de 5D mkII ISO 3200 nog prima bruikbaar is zonder enige nabewerking.

Zie je in Photoshop bij 100% veel ruis, dan heb je de neiging om de foto af te keuren of om de ruis te verwijderen. Vraag je echter eerst af wat de publicatievorm is van de opname. Druk je hem af op 15 bij 10 cm of publiceer je op internet op 900 bij 600 pixels, dan zal de ruis nauwelijks meer zichtbaar zijn. Alles wat je dan gaat 'rommelen' met het bestand maakt het niet mooier.

Wil je toch iets aan de hoeveelheid ruis doen, dan kent Photoshop Elements 7 een elementair ruisfilter. Het is te vinden in het menu Filter, Ruis, Ruis reduceren. De werking is eenvoudig. Met Sterkte kun je instellen met welke 'kracht' ruis verwijderd moet worden. Met Details behouden kun je het verlies van scherpte reduceren, maar je zult zien dat de ruis dan weer meer zichtbaar wordt. Ruis is voor een digitale analysesysteem namelijk gewoon detail en hij ziet geen verschil tussen ruis en relevante pixels. De optie Kleurruis reduceren is minder destructief voor de opname en maakt vooral effen gekleurde vlakken 'schoner'. Zet je de optie Kunstmatigheid verwijderen aan, dan worden de randjes van scherpe overgangen buiten beschouwing gelaten en worden compressieverstoringen niet versterkt.

Scherpte

Het scherptefilter in een fotobewerkingsprogramma is niet bedoeld om onscherpe foto's meer detail te geven. De software is niet in staat om niet-bestaande pixels in kleur en helderheid uit het niets te toveren alsof zij zo gefotografeerd zouden zijn. De sterke 'verscherpingsstaaltjes' die je ziet in CSI zijn omgekeerd filmpjes van scherp naar onscherp.

Toch heeft het scherptefilter in Photoshop Elements zijn nut en wel om de foto de juiste visuele scherptebeleving te geven voor een bepaalde publicatievorm. Zo hoeft een foto die je op een beeldscherm laat zien minder verscherpt te worden dan diezelfde foto zwart-wit geprint in het clubblad. Wees terughoudend met verscherping, omdat dit het contrast verhoogt bij scherpe overgangen in een opname, maar daarmee ook onherstelbare schade aanricht. Zorg in ieder geval dat verscherping de laatste stap is in het optimaliseren van foto's en dat je eigenlijk ook

PAS OP!!

JPEG-compressie en verscherping in de camera zijn als water en vuur. De pixelverstoring langs contrastrijke randen in een opname ten gevolge van de compressie van JPEG wordt versterkt door de in-camera verscherping. Verhoog deze dus niet in de camera en doe de eventueel benodigde verscherping gecontroleerd in Photoshop Elements.

een onverscherpt origineel bewaart.

Het beste gereedschap om in Photoshop Elements een foto te verscherpen is de optie Unsharp Mask (USM). De werking spreekt voor zich. Met de schuifregelaar van de optie Hoeveelheid geef je de kracht aan waarmee verscherpt moet worden. Met de optie Straal bepaal je over hoeveel pixels het contrast verhoogd moet worden. Hoe hoger deze waarde, des te duidelijker (en lelijker) de verscherping is. Omdat de software geen verschil ziet tussen achtergrondruis en echt detail, kun je met de optie Drempel aangeven bij welk contrastverschil de verscherping in werking moet treden. Bij een hogere waarde van deze Drempel zal een pixel in een vage achtergrond buiten beschouwing gelaten worden.

Conclusie

Ruis verwijderen in de nabewerking geeft een groot kwaliteitsverlies. Zeker als gewerkt wordt met JPEG-bestanden die al verscherpt zijn in de camera. Dus werk je bij hoge ISO's in JPEG, kies dan de hoogste kwaliteit en zet de verscherping een paar stapjes lager. Wil je meer controle over ruisreductie en kwaliteit, stap dan over op RAW.

Verscherpen heeft alleen zin als de foto al 'scherp' is en het aansluit op de publicatievorm. Een onscherpe foto proberen te redden met een scherptefilter in Photoshop is een utopie. Ook hier geldt dat een klein afdrukformaat of publicatie op 900 bij 600 op internet veel onscherpte reduceert en toch een visueel aanvaardbaar detail laat zien. Verscherp met mate, zeker bij portretten. Niemand is blij met extra zichtbare pukkels en rimpels en een 'hard' gezicht.

afb 3 | het verscherpen met Onscherp Masker.
Doe dit met beleid en met mate.

VOORKOMEN

Hoge ISO's gebruik je als je korte sluitertijden nodig hebt, zoals bij weinig licht of ver inzoomen. Door met lichtsterke lenzen ($f/2,8$ of groter) te werken en met beeldstabilisatie kan vaak enkele stops worden gewonnen en ISO 400 gebruikt worden in plaats van ISO 1600.

Maak je eigen ansichtkaart

Sta je ook elk jaar in een stoffige buurtsuper in Frankrijk te zoeken naar een leuke ansichtkaart voor familie of vrienden of vind je op de boulevard alleen maar kaarten van tien jaar oud? Als dat het geval is, overweeg dan eens om je eigen ansichtkaart te maken tijdens je vakantie. 'You can' met de SELPHY's van Canon.

afb 1 | - SELPHY CP780
- SELPHY CP790
- SELPHY ES30
- SELPHY ES3

Canon SELPHY

SELPHY is een zogeheten sub-brand van Canon en het betreft het productsegment kaartprinters. Het zijn compacte printers, waarmee vanaf verschillende apparaten op veel leuke manieren snel een duurzame en mooie afdruk op standaardformaat (15x10 cm) gemaakt kan worden van een digitale foto. Ze werken niet met losse inktcartridges en los papier maar met gecombineerde cassettes van papier en 'inkt'. De kleur wordt niet opgebracht als vloeibare inkt maar door thermische overdracht van gekleurde folie. Dit wordt dye-sublimation genoemd en heeft als voordeel dat de foto direct droog is en door een extra transparante afwerklaag bovendien erg goed bestand is tegen vuile vingers, water en scheuren. Hoeveelheid papier en folie zijn op elkaar afgestemd, dus als het papier op is, dan is ook de folie op en vice versa. Je vervangt de lege cassette door een volle en je weet precies hoeveel afdrukken je kunt maken en wat het per afdruk kost. Behalve kleurencartridges zijn er ook die speciaal bedoeld zijn voor zwart-wit en waarmee je goud en zilver kunt afdrukken. Ook zijn er cassettes met papier voor creditcards, pasfoto's en panorama's en met stickervellen.

Omdat de kleur vanaf folie wordt opgebracht, zijn er drie drukgangen nodig: geel, magenta en cyaan. In de vierde drukgang wordt een transparante laag opgebracht. Dit proces kun je bij een SELPHY mooi volgen, want je ziet de foto vier keer door het apparaat gaan. De achterzijde van de afdruk is gewoon papier en met een gewone pen te beschrijven.

De printertjes zijn op vele manieren aan te sturen. Je kunt er met een USB-kabel direct een camera op aansluiten. Ze bevat ook sleuven voor geheugenkaartjes. Sommige modellen hebben infrarood, maar steeds vaker ook een optionele Bluetooth-stick, zodat je draadloos kunt afdrukken van een mobiele telefoon of een smartphone. Leuk! Tenslotte kun je een SELPHY ook gewoon aan een computer of notebook hangen. De ES3 heeft zelfs een intern geheugen, zodat je overal je favoriete foto's kunt afdrukken.

De SELPHY's zijn bijzonder draagbaar en je kunt dus overal direct je foto's afdrukken, zoals op vakantie. Wil je zelfs onafhankelijk zijn van een stroombron, dan zijn er enkele modellen waar je een accu bij kunt kopen. Zo kun je zelfs in 'the middle of nowhere' je foto's omtoveren tot een ansichtkaart. Het enige probleem is daar dan het vinden van een postzegel en een brievenbus. Afhankelijk van het model kun je diverse sjablonen kiezen om je foto's in te plaatsen, een kalendertje of fotoboekje maken of illustraties en tekstballonnen toevoegen. Ook de kleuren en belichting aanpassen of een beeld bijsnijden is vaak geen probleem.

Ansichtkaart

Een goede ansichtkaart begint bij een goede foto. Je kunt in je vakantieoord een karakteristiek onderdeel fotograferen, dit in veelvoud afdrukken en naar al je familie en vrienden sturen. Denk aan een zelfportret van het gezin voor een bijzondere attractie of voor de tent of caravan. Of schrijf je naam in het zand of op een rots en maak daar een foto van. Heb je een SELPHY

LET OP

Als je foto's bewerkt hebt op je computer en je zet ze terug op een geheugenkaart om ze vervolgens af te drukken op een SELPHY, let dan op het bestandsformaat. Dit moet JPEG zijn met de meest eenvoudige compressie (Standaard Basislijn). En dan nog bestaat de kans dat de foto's niet worden herkend. Bewerkte beelden kunnen dus het best afgedrukt worden vanaf een computer.

NU EVEN NIET!!!! (...werken)
 DE GROETEN!!!! (...uit ZANDvoort)

waarmee je lege tekstballonnen kunt plaatsen, dan kun je deze 'algemene' ansichtkaart toch voorzien van een persoonlijke tekst op de voorzijde. Omdat de printjes een beschermlaag hebben, kun je er namelijk met een watervaste stift prima op schrijven. Dus niet vergeten zo'n 'permanent marker' in je koffer te stoppen.

Wil je je echt helemaal creatief uitleven, dan kun je per geadresseerde een aparte foto gebruiken en die ook nog personaliseren met de mogelijkheden van je SELPHY, dus met een leuk kadertje of clipart. Met de SELPHY ES3 kun je zelfs goud en zilverkleuren afdrucken! Zo kun je op een leuke en ludieke manier mensen aan het thuisfront blij maken met een persoonlijk kaartje.

Conclusie

Neem een SELPHY mee op je vakantie en je hebt nog nooit zulke leuke en originele ansichtkaarten verstuurd. Ze zijn heel eenvoudig in gebruik, hebben veel mogelijkheden en de foto's worden op hoge kwaliteit en duurzaam afgedrukt. De aanschaf is een kleine investering, maar een printje kost niet meer dan 40 cent en daar heb je in Nederland zelfs nog geen postzegel voor! Bovendien kun je een SELPHY ook gewoon thuis gebruiken en bijvoorbeeld zelf uitnodigingen mee maken. Of je kunt eenvoudig een kleine serie foto's afdrucken van een kinderfeestje of een uitstapje met opa en oma in plaats van dat dat soort foto's ergens digitaal in een mapje op je computer blijven staan.

WERELDSTEKKER

Heeft je SELPHY geen accu en ben je aangewezen op de adapter, zorg dan dat je een wereldstekker mee op vakantie neemt. Dan weet je tenminste zeker dat je stroom uit de muur kunt halen.

